

A lakosság belföldi turisztikai utazásai, 2012. I–III. negyedév

A tartalomból

- 1 Bevezető
- 1 A hétvégi típusú (1–3 éjszakás) belföldi utazások jellemzői
- 2 A négy- és annál több éjszakás belföldi utak jellemzői
- 2 Az utazásból való kimaradás okai

Bevezető

2012 első három negyedévében a magyar lakosság ritkábban, rövidebb időre utazott turisztikai céllal és reálértékben kisebb összeget fordítottak turizmusra.

2012 első kilenc hónapjában a hazai lakosság 32%-a vett részt belföldi idegenforgalomban – azaz legalább egy alkalommal tett többnapos belföldi utazást –, ami 2%-kal több, mint egy évvel korábban. Ugyanakkor jelentős, 12%-os visszaesés történt a turizmusban részt vevők átlagosan megtett utazásainak számában. Az utazók az egy évvel korábbi 4,7 utazáshoz képest, a tárgyév első kilenc hónapjában átlagosan 4,1 utazást tettek, ami az összes utazás és az utazáson eltöltött napok számának a csökkenését eredményezte. A belföldi utazásokhoz hasonlóan a külföldi utazások száma, illetve az azokon eltöltött idő is csökkent: 3, illetve 13%-kal. (A külföldi utazásokról részletes adatok találhatóak a *Nemzetközi turisztikai kereslet, 2012. III. negyedév* című kiadványban.)

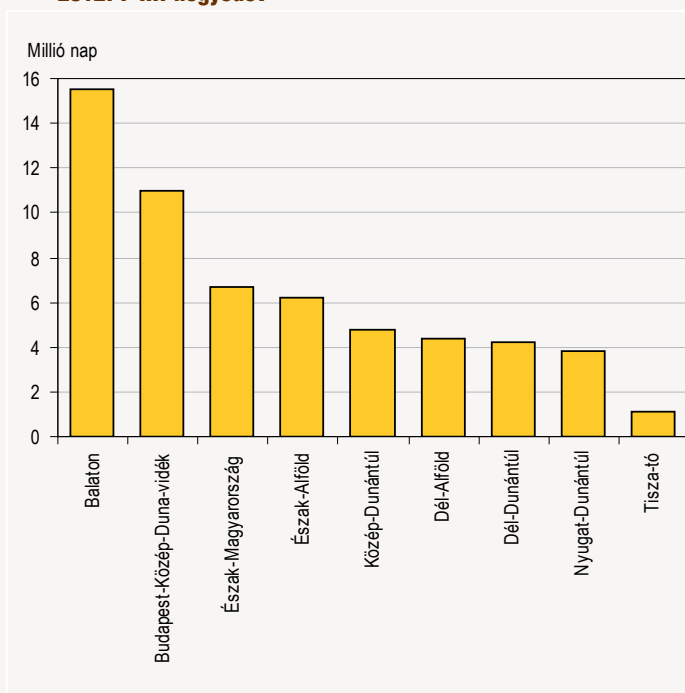
A turisztikai részvételi szándékot a vagyoni helyzet és számos más tényező befolyásolja. Az egyedül élők utazási aktivitása átlag alatti, ugyanakkor a fiatal, gyermektelen, illetve az 1–2 kiskorú gyermeket nevelő párok esetében a részvételi arány meghaladja a 45%-ot. A 15 év alatti gyerekek 40, a 15–44 éves korosztályba tartozók 35%-a részese a turizmusnak, ez az arány a kor előrehaladtával tovább csökken. Számottevő különbségek mutathatók ki az egyes régiók lakosainak utazási szokásai között is, különösen az alföldi régiókban és a Dél-Dunántúlon élők utaznak kevesebbet. A lakótelepülés régiója mellett annak nagysága, lakosságszáma szerint is jelentős eltérések mutathatók ki az utazási aktivitásban. A fővárosiak 46, a nagyvárosokban élők 40, míg a 10 ezer lakosnál kisebb települések lakosságának csak mintegy negyede tett többnapos belföldi utazást a vizsgált időszakban. A lakosság legjobb jövedelmi helyzetben lévő egynegyed részének utazáshoz való hozzájutási esélyei négy és félszer akkora, mint a legszerényebb anyagi körülmények között élők egynegyedének.

2012. szeptember végéig a 13 millió többnapos belföldi utazáson 58 millió napot töltöttek el a hazai turisták. Előbbi 11, utóbbi 8%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. A visszaesést elsősorban a rövid időtartamú, ún. hétvégi típusú utak elmaradása okozta, a négy- vagy annál

több éjszakás utak esetében 2–3%-os volt a csökkenés. A Balaton továbbra is a leggyakoribb célpont, összességében 2%-kal nőtt az utazók eltöltött ideje.

1. ábra

Többnapos belföldi utazáson töltött idő célrégió szerint 2012. I–III. negyedév

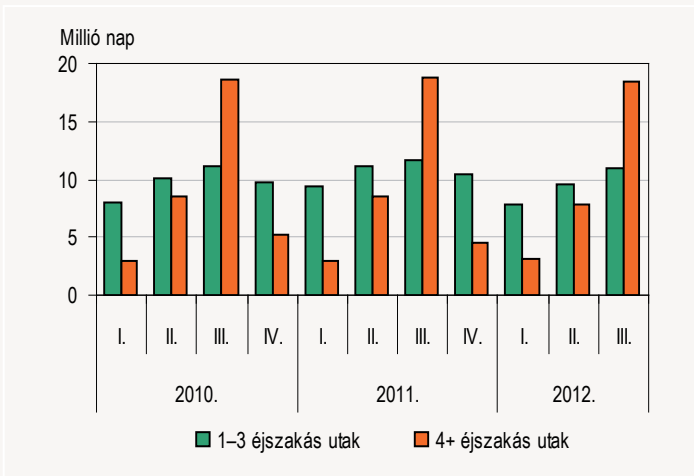

Az utazók az előző évihez hasonló összeget, 209 milliárd forintot költöttek el, ami – figyelembe véve a fogyasztóiár-növekedést – reálértéken fogyasztás-visszaesést jelent. Szálláshely-szolgáltatásokra 72 milliárd, vendéglátó-szolgáltatások és élelmiszerek vásárlására 54 milliárd, közlekedésre (beleszámítva az üzemanyag-vásárlásokat is) 48 milliárd forintot fordítottak. A belföldi turisztikai fogyasztás több mint negyede a budapestiektől származott, és harmada a Balaton régióban valósult meg. Az utazók napi kiadása folyó áron 7,7%-kal nőtt egy év alatt, így 3628 forint volt, az üdülések esetében ez megközelítette az 5 ezer forintot, az egészségmegőrzési célú utak során az átlagos napi kiadás 7425 forint volt.

Míg az összes többnapos belföldi utazáson belül a hétvégi típusú, illetve az ennél hosszabb időtartamú utak hasonló arányt képviselnek az utazáson töltött idő, illetve a turisztikai költség tekintetében, addig szezonális megoszlásuk, az utazások jellemzői, továbbá a költségi jellemzők szempontjából jelentős különbségek tapasztalhatók.

Az utazáson töltött idő

2. ábra

A hétféligi típusú (1–3 éjszakás) belföldi utazások jellemzői

Hétféligi típusú utazásokon a lakosság 24%-a vett részt a vizsgált időszakban, ami az utazási aktivitás 4%-os növekedését jelenti ugyan az előző évhez képest, miközben az aktív utazók átlagosan a korábbinál jóval kevesebb (négy) utat tettek. A fővárosiak harmada, a többi régió lakosainak mindössze 20–29%-a számolt be ilyen utazásról. Hasonló az összefüggés a háztartások lakóhelyeül szolgáló település nagysága és a turisztikai viselkedés között.

Az utazási aktivitás szoros kapcsolatban van a háztartások anyagi helyzetével. A saját anyagi helyzetüket jónak ítélik 42, az átlagos anyagi helyzetűeknek 31, a szerény, illetve nagyon szűkös anyagi helyzetűeknek mindössze 21, illetve 14%-a utazott az időszak során belföldre, rövid időtartamra.

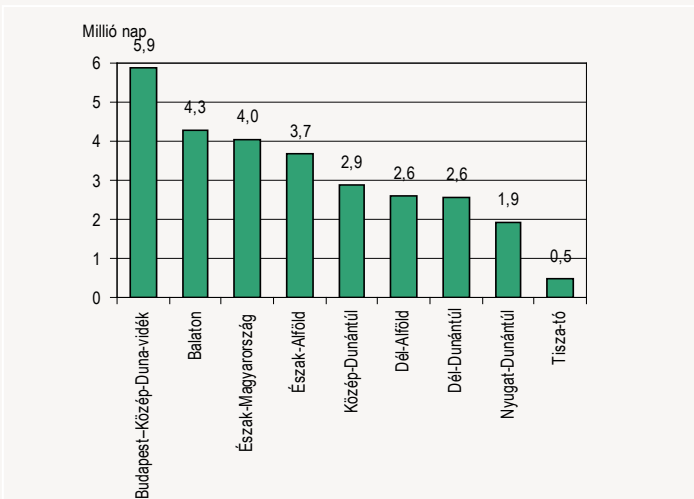
A személygépkocsit használók 28, a többieknek azonban csak 17%-a utazott belföldön ilyen időtartamra.

Az aktív keresők és a diákok 28, a nyugdíjasok 18%-a volt rövid időtartamú utazáson.

A lakosság az időszak során összesen 9,5 millió 1–3 éjszakás utazáson vett részt, 12%-kal kevesebben, mint egy évvel korábban. A Közép-Magyarországon élők 1,9 millió napot töltöttek a Balatonnál, ami a régió belföldivendég-forgalmának 43%-a. Az ország valamennyi régiójában elsősorban a régió belüli utazások a jellemzők, az eltöltött idő 37–57%-át az adott régió belüli turizmus adta.

Az 1–3 éjszakás utak során eltöltött idő célrégió szerint 2012. I–III. negyedév

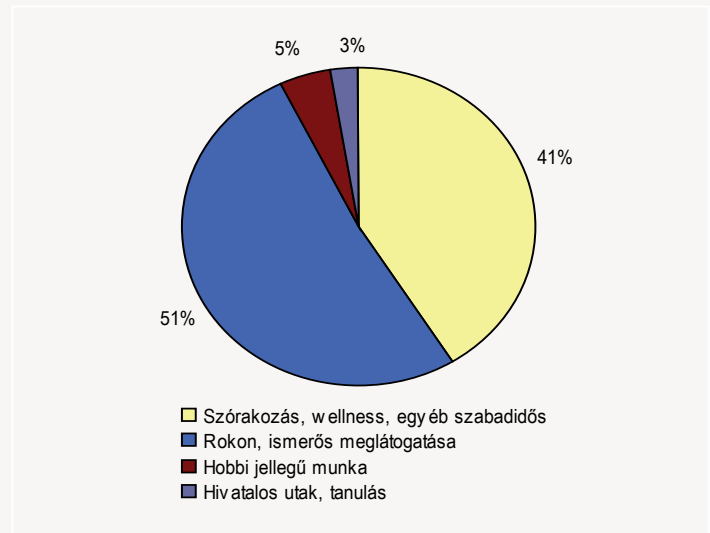
3. ábra

Az utazások elsődleges motivációja a rokonok, ismerősök látogatása, az idő több mint felét ilyen célból töltötték el az utazók, számottevő a szórakozás, pihenés, városnézés, természetjárás (41%) is, az utazással töltött idő 5%-a pedig hobbi jellegű munkavégzéshez, kertészkedéshez kapcsolódik.

4. ábra

Az 1–3 éjszakás belföldi utazáson töltött idő megoszlása 2012. I–III. negyedév

Az utazók az eltöltött éjszakák 57%-át ismerős által nyújtott szálláshelyeken, 16%-át saját második otthonban töltötték. A kereskedelmi szálláshelyek közül a szállodák (15%) és a panziók (5%) voltak a legnépszerűbbek.

Az utazásokon töltött idő több mint harmada a 25–44, negyede a 45–64, 12%-a a 64 évesnél idősebbekhez köthető, az utazók 73%-a gépkocsival, 15%-a autóbusszal, 12%-a vasúton utazott.

A hétféligi típusú utazások során folyó áron 105 milliárd forintot költöttek az utazók. Az egy utazó egy napjára jutó költség az egy évvel korábbinál 14%-kal több, 3700 forint volt.

A négy- és annál több éjszakás belföldi utak jellemzői

A háromnál több éjszakáig tartó utazáson csak minden hatodik – az előző évinél 4,5%-kal kevesebb – személy vett részt legalább egyszer 2012 első kilenc hónapjában. A turizmus és az életszínvonal, életminőség közötti összefüggésekre engednek következtetni a regionális adatok. Ezeknél az utazásoknál ugyanis a regionális különbségek lényegesen nagyobbak, mint a rövidebb, hétféligi típusú utazások esetében. Az ország gazdaságilag elmaradottabb régióinak lakossága a turisztikai célú utazásoknak is kevésbé részese, mint a fejlettebb régiókban. A fővárosban és Pest megyében lakók körében az utazáson részt vevők aránya 24, az alföldi régiókban 12, míg az ország többi területén mindössze 14–17% volt.

A saját anyagi helyzetüket átlag felettinek érzők 37%-a tett belföldön négy naposnál hosszabb utazást, míg a nagyon szűkös körülmények között élőknek csupán 6%-a. Jóval nagyobb az esélyük a turizmusba való bekapcsolódásra azoknak, akik dolgoznak, mint a nyugdíjasoknak, akiknek mindössze 13%-a vett részt ilyen utazáson.

A nyaralóval, hétféligi házzal rendelkező háztartások tagjainak több mint fele vett részt hosszan tartó utazáson, a második otthonnal nem rendelkezőknek csupán 14%-a.

Kapcsolat figyelhető meg a személygépkocsi-használat és az utazási aktivitás között. A személygépkocsit használók kétszer olyan arányban (20%) vettek részt a turizmusban, mint a személygépkocsival nem rendelkezők. Sajátos módon befolyásolta az utazást a háztartások összetétele. Az egyedülállók – jellemzően idősek, nyugdíjasok – 14%-a utazott

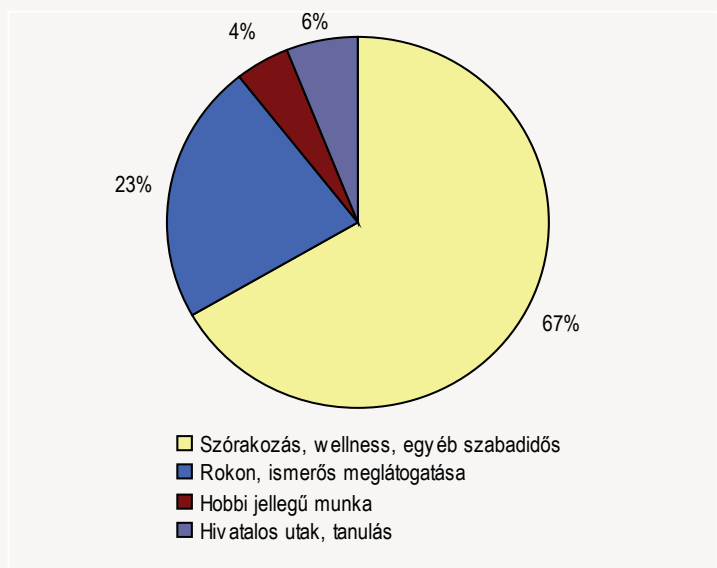
az időszak során. A kéttagú háztartásban élők 17, míg a három- és négytagúakban élők 17–19%-a tett hosszú utazást. Az ennél nagyobb háztartások gyakrabban maradnak ki a turizmusból.

A lakosság a 3,7 milliós utazásán összesen 29,4 millió napot töltött el, ami 1,6, illetve 3,4%-os csökkenést jelent az egy évvel korábbihoz képest.

Az eltöltött idő tekintetében az utazások során személygépkocsit 73, vonatot 15, autóbust 12%-ban vettek igénybe az utazók. Az utazások kétharmada szórakozás, pihenés vagy egyéb szabadidős program, 23% a rokonok, ismerősök látogatása volt. Az utazók minden harmadik éjszakát rokon, ismerős által biztosított szálláshelyen töltötték, minden negyedikhez saját második otthonot vettek igénybe, a szállodák részesedése 21% volt.

5. ábra

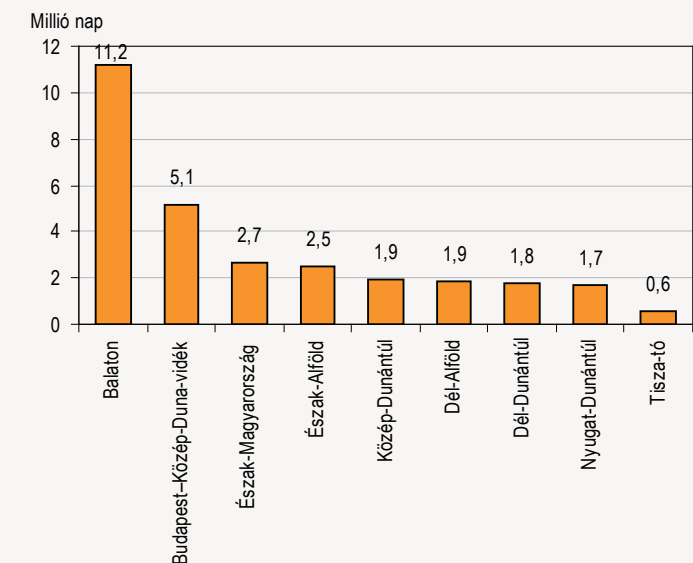
A négy- és annál több éjszakás belföldi utazáson töltött idő megoszlása motiváció szerint, 2012. I–III. negyedév

Az utazások 28%-a a 25–44, 23%-a a 45–64 éves korosztályhoz kapcsolódik. Az utazás kiemelt célpontja a Balaton, ahol az összes utazásra fordított idő 38%-a realizálódott. Budapest–Közép-Duna-vidék részesedése 17, Észak-Magyarországi és Észak-Alföldi 9–9% volt a belföldi látogatók teljes forgalmán belül.

6. ábra

A négy- és annál több éjszakás utak során eltöltött idő célrégió szerint, 2012. I–III. negyedév

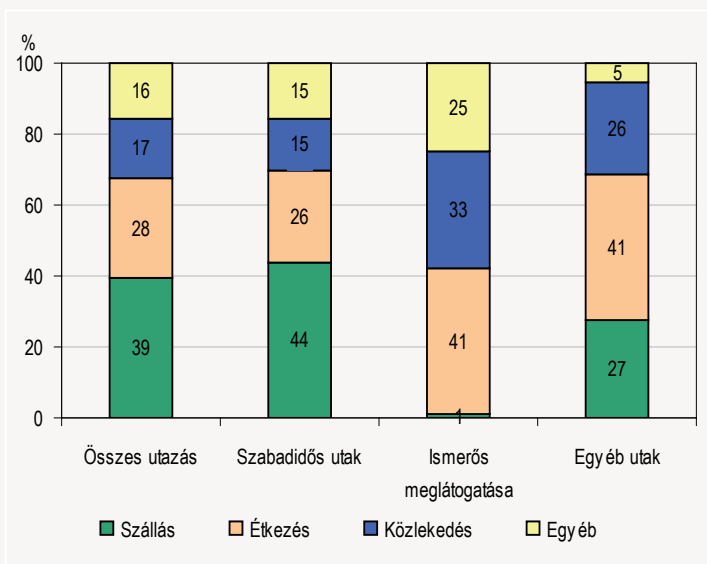

A hosszú belföldi utazásokon a lakosság fogyasztása 104 milliárd forintra tehető, ami folyó áron 1,5%-kal maradt el az egy évvel korábbtól, ezen belül a Közép-Magyarországon élők részesedése az összes költségből 40%.

Az utazók kiadási tételei: 41 milliárd forintot szállásra, 28 milliárd forintot étkezésre, 17 milliárd forintot közlekedésre fordítottak. Egy turista egy nap alatt átlagosan 3547 forintot költött el, ami 2%-kal haladta meg az előző évet.

7. ábra

A négy- vagy annál több éjszakás utak turisztikai kiadásainak megoszlása fő motiváció szerint, 2012. I–III. negyedév

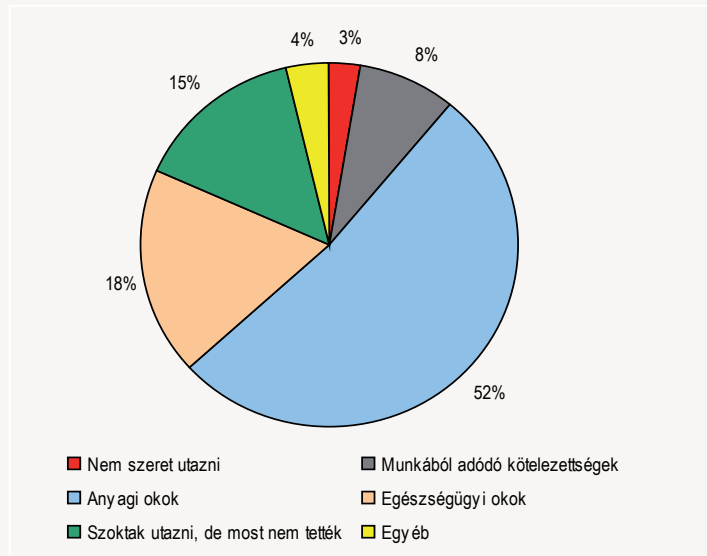

Az utazásból való kimaradás okai

A magyar lakosság kétharmada nem utazott turisztikai céllal sem hétvégére, sem hosszabb időre. A turizmusból való kimaradás oka főként a romló jövedelmi helyzet (52%), illetve egészségügyi probléma (18%), előbbire a Dunántúlon lakók hivatkoztak az átlagosnál kissé kevesebben (47%). A nem utazóknak mindössze 3%-a nyilatkozott úgy, hogy akkor sem szeretne utazni, ha megtehetné, és 15% azok aránya, akik ebben az évben még nem utaztak, de szoktak utazni.

8. ábra

A nem utazás oka, 2012. I–III. negyedév

További információk, adatok (linkek):

[Módszertan](#)

[Táblázatok](#)

Elérhetőségek

csaba.kovacs@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6706

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu